

STEUNPILAAR 26

Stichting IR D.C. Van Schaik - December 2017 - Jaargang 17

STICHTING ir. D.C. van Schaik

- Voorwoord van het bestuur
- Zoekactie bij de Heerderberg
- Restauratie Schuilkelder Eys
- Graffiti bij de Apostelgroeve
- Bijdragen uit de vuursteenmijn
- Brand in de Cannerberg
- Werkdag Gewandgroeve
- Fotograferen in het donker

Voorwoord van het bestuur

De vorige Steunpilaar is goed ontvangen. De verrassing van een Steunpilaar volledig met kleurenfoto's is iedereen goed bevallen. We hebben daarom besloten om ook deze uitgave in kleur uit te brengen en hopen op voldoende donateurs om ook volgende steunpilaren in kleur uit te kunnen blijven brengen.

U ontvangt deze Steunpilaar omdat u een steunpilaar bent voor de stichting. Dat kan als medewerker maar dat kan ook als donateur. Voor minimaal 25 euro per jaar ontvangt u 1 of 2 Steunpilaren per jaar met nieuws van de stichting. Natuurlijk kan het ook door u in te zetten als vrijwilliger voor onze stichting. We proberen ook in iedere Steunpilaar een artikeltje te zetten over iets bijzonders in een van onze groeven. In deze Steunpilaar vindt u een artikel over het spelen met licht in groeve de Keel.

Het was een druk half jaar, in deze Steunpilaar treft u van onze activiteiten kortere en langere verslagen aan. Gelukkig groeit het aantal mensen dat zich inzet voor de stichting. Die inzet is nodig. Er wordt nog continu ingebroken en er worden nog steeds vernielingen aangericht bij onze groeven. Dat vraagt veel werk van onze technische dienst. Het is heel confronterend als een mergelwand die met provinciale subsidie zo'n 20 jaar geleden geheel gerestaureerd is, opeens groot beklad is met gigantische graffiti. Gelukkig is dit dezelfde dag nog verwijderd door onze beheerder met een paar helpers maar de mooie muur is er wel zwaar door beschadigd.

Dit soort werkzaamheden zijn ook mooi om de vrijwilligers onderling kennis te laten maken, zoals ook weer het geval was bij de werkdag bij de Gewandgroeve en de restauratie van de Schuilkelder in Eys. Van al deze activiteiten treft u een verslag aan in deze Steunpilaar.

Het zijn niet alleen de vrijwilligers waarmee we samenwerken maar we gaan ook steeds meer samenwerken met andere partijen. Zeker omdat dit voor de Vuursteenmijn nodig is. We hebben daarom afgelopen zomer met het Limburgs Museum in Venlo een samenwerkingsconvenant gesloten over de vuursteenmijn. Daar waar het mogelijk is, gaan we samenwerken, van beide kanten. Vandaar dat het logo van het Limburgs Museum nu ook op de Steunpilaar te zien is. Dit geldt ook voor sponsors. Voor de exploitatie van de vuursteenmijn zijn wij op zoek naar bedrijven die ons daarvoor willen sponsoren. De firma ArcheoPro heeft in 2017 al een langlopende sponsor-samenwerking met de Van Schaikstichting gesloten. Wij hopen dat meer sponsors zich hier bij aansluiten.

Voor volgend jaar staan ook al weer vele activiteiten op het programma. Natuurlijk gaat vanaf 1 april de vuursteenmijn weer open voor het publiek. Verder staat er nog een restauratie bij de Scharnderberg op het programma en staan de wintertellingen van de vleermuizen weer voor de deur. In het voorjaar in Steunpilaar 27 treft u daar meer over aan.

Wij danken u, als Steunpilaar onder de Van Schaikstichting en de groeven. Hartelijk dank voor uw steun dit jaar en wij hopen dat u ons volgend jaar ook weer wil steunen met een financiële bijdrage of door u als vrijwilliger in te zetten voor het behoud van de groeven.

Joep Orbons.

Bijdragen vanuit de vuursteenmijn

Na de officiële opening op 5 april mocht de Van Schaikstichting van start gaan met het faciliteren van de bezoeken aan de vuursteenmijn.

Er waren reeds een aantal aanvragen van schoolgroepen binnen, die ook al voorzien waren van een gids. De jeugdexcursies tot en met het seizoen 2016 steunden op het verhaal van Jacques Vriens: "Ruzie om de vuursteenmijn" en in de mijngang werd er gebruik gemaakt van een klank en lichtspel hierop gebaseerd. Vanaf de parkeerplaats bij eetcafé Riekelt ging de wandeling van start. Tijdens deze wandeling werden de jeugdige bezoekers teruggezet in de tijd van de vuursteenwinning, zo'n 6000 jaar geleden. De tijd dat er in de natuur gezocht werd naar eten en vuursteen. Een duidelijke aanvulling in het verhaal is de stop bij de ondergrondse ontginning van de mergel (Steinberggroeve). Dan verder langs de Schone Grub richting mijningang.

Door een defect in de techniek van het klank en lichtspel hebben we dit seizoen ondergronds alle mondelinge energie aangewend om het verhaal van de mijnwerkers uit de periode: 6000 jaar geleden en uit de tijd van de opgravingen tussen 1964 en 1972 aanschouwelijk te maken. Tot tevredenheid van de begeleiding, ouders en de leerlingen.

De nieuwe reserveringen die binnenkwamen via de site van de vuursteenmijn moesten bemand worden. Dankzij de vrijwilligers Manuela Orbons, opgevolgd door Jan van de Ven, zijn we daar goed in geslaagd. Via VVV Mergelland was en is het nog steeds mogelijk om voor de bezoeken op de woensdagavond kaar-

ten te reserveren. Deze groepen zijn zeer gevarieerd van samenstelling, qua leeftijd maar ook de interesses. De toeristische ondernemers in het Heuvelland hebben goede reclame gemaakt en hun gasten duidelijke en enthousiaste informatie verstrekt. Mede dankzij de bezoekmogelijkheid die wij de ondernemers hadden aangeboden aan de start van het seizoen.

Zeker tijdens de periode van de schoolvakanties ontvingen we grootouders, woonachtig in de omgeving, met hun kleinkinderen. Ook families die op de fiets vanaf de camping naar ons toekwamen. Verschillende leden van SOK die ook deze locatie wilden bekijken. Bewoners uit de buurt lieten weten dat ze blij waren dat het nog steeds mogelijk is om de mijn te bezoeken. De vele positieve reacties gaven de gidsen het bewijs dat we op de goede weg zitten en dat het een uitdaging is om door te gaan.

In cijfers:

We hebben tijdens de openstelling van 1 april tot 1 Oktober, 46 rondleidingen verzorgd met op dit moment 7 gidsen. In totaal 850 bezoekers, waarvan 550 volwassenen en 300 kinderen.

Martha van de Ven- Kuijpers

Actie bij de Heerderberg

In april heeft een ploeg van de Van Schaïkstichting een zoektocht uitgevoerd bij de groeven op het landgoed Heerdeberg. Dit omdat gemeld was dat er een scooter al een paar dagen onbeheerd stond.

Aan het begin van de zoekactie om 7 uur 's avonds bleek de scooter inmiddels verdwenen. Om er toch zeker van te zijn dat er geen mensen in de groeven achter gebleven zijn en om te onderzoeken of er inderdaad iemand een paar dagen in een van deze groeven gebivakeerd had, is met ons zoekteam overlegd en besloten dat het het beste was om de groeven toch te inspecteren, mogelijk zouden we sporen vinden van bezoek aan de groeven.

Het zoekteam bestond uit 6 personen. Walther vd Coelen, Tim Coumans, Susanne Hanssen, Stefan Jerzykowski, Rob Knubben en Joep Orbons. We hebben ons verdeeld over de drie groeven in dit gebied. Twee personen (Rob Knubben en Walther vd Coelen) hebben de Scharnderberg helemaal geïnspecteerd. Zij hebben niets vreemds aangetroffen. Twee personen (Joep Orbons en Susanne Hanssen) hebben de Nieuwe Groeve geïnspecteerd. Door de eigenaar was een sleutel ter beschikking gesteld. Bij het poortje bleek dat de sleutel niet paste op het slot dat aan het poortje van de Nieuwe Groeve hangt. Bij de eigenaar is gemeld dat er een ander slot op deze groeve hangt.

Het team van Stefan Jerzykowski en Tim hebben de Heerderberg geïnspecteerd, later aangevuld met het team van Susanne en Joep. In deze groeve zijn verse voetstappen van gymshoenen aangetroffen. Ook is bij de vaste verzamelplek helemaal achterdoor in de groeve een duidelijke plek gevonden waar verse spullen lagen. We hebben een wrapper aangetroffen van worstjes met einddatum 5 mei 2017 en een schaalpje voor frambozen dat nog niet beschimmeld was, dat kan hooguit een paar dagen oud zijn. Ook troffen wij een dichtgemetselde muur aan waar blokken uitgebroken zijn waarmee een makkelijke ingang gecreëerd is.

Er is niemand in de groeve aangetroffen maar er zijn wel allerhande sporen aangetroffen die mogelijk horen bij de eigenaar van de scooter. Het lijkt er op dat er iemand een paar dagen in de Heerderberg gebivakeerd heeft en juist die dag weer vertrokken is, met achterlating van zijn afval. Een goede zoek-actie is afgesloten in de wetenschap dat we de groeven veilig houden.

Joep Orbons.

Brand in de Cannerberg

Afgelopen juli was er een grote brand in de Cannerberg, op de grens van Maastricht en Riemst, van Nederland en België. Over de oorzaak van de brand wordt nog onderzoek gedaan maar het effect was duidelijk zichtbaar. De kranten, de TV en de sociale media stonden vol van artikelen en artikeltjes.

Voor 1Limburg, Het Belang van Limburg, De Limburger, en Nu.nl wisten bijna dagelijks wel iets te melden over de brand in de Cannerberg. Men wist uitgebreid te melden dat het blussen van een brand ondergronds erg complex is en dat er ernstig instortingsgevaar dreigde. Maar meestal hield de kennis over de groeven daarna wel op. Via de verschillende kanalen is de Van Schaïkstichting door de pers benaderd om informatie over de brand en over de groeven. Over de brand hebben wij ons niet uitgelaten maar over de groeven hebben wij de diverse journalisten informatie gegeven zodat hun artikelen ook de juiste informatie over de groeven bevatte.

Heel speciaal was de aandacht van de NOS. Voor de website van NOS-op-3 is een mini-documentaire gemaakt in een van onze groeven waarbij er goede informatie gegeven is over de groeven. De NOS heeft onze groeve mooi in beeld gebracht.

De mini-documentaire is te bekijken op: <https://nos.nl/op3/artikel/2185523-zo-gigantisch-is-de-ondergrondse-wereld-in-zuid-limburg.html>

Gelukkig heeft de dramatische brand ook nog tot iets goeds geleid. Alle aandacht voor de groeven heeft aan het publiek ook de schoonheid van de groeven getoond. Deze schoonheid is in een aantal krantenknipsels en uitingen op websites mooi naar voren gebracht. Laten we hopen dat deze positieve aandacht blijft.

Joep Orbons
Foto's: Bert Beckers, Luck Walschot.

Restauratie Groeve Eys

Dit mooie grotje, dat in werkelijkheid een uit de 2e Wereld Oorlog stammende schuilkelder is, ligt op een prachtige locatie achter de Sint-Agathakerk in Eys.

Bij snoeiwerkzaamheden kwam naar voren dat een stuk van de “voorgevel” van het Maria grotje/schuilkelder versterkt moest worden. Het betreft een stuk met een oppervlakte van ca. 2 m², dat boven de ingang zit. De bovenliggende ingemetselde stukken mergel hadden niet voldoende ondersteuning meer en dreigde af te brokkelen. De eigenaar van het Maria grotje/ schuilkelder, Gemeente Wittem- Eys was bereid om de nodige werkzaamheden te financieren. Zij vonden dit zelfs zo belangrijk dat hierover een artikel in de Limburger geplaatst werd.

Op 30 augustus 2017 is de voorgevel boven de ingang gerenoveerd. De werkzaamheden waren omvangrijker dan gedacht, zo is ca. 2 ton aan loszittende stenen weggekap. Vervolgens is de achterwand op deze plaats waterdicht gemaakt en is een nieuw muurtje opgemetseld, gelijk met de onderliggende wand, waardoor het een mooi en stevig geheel is geworden. Tijdens de werkzaamheden werd geconstateerd dat de natuur gretig gebruik maakt van de schuilkelder. Hazelwormen, steenmarters, winterkoninkjes en vleermuizen vinden er hun onderkomen.

Wim Kneepkens, Beheerder Schuilkelder Eys
Foto's: Wim Kneepkens, Stefan Jerzykowski

Schuilgrot

De ingang van de vroegere schuilkelder in de Boerenberg bij Eys wordt versterkt. Een paar maanden geleden is de begroeiing weggehaald. Daarbij is gebleken dat de stabiliteit van de grot verbeterd moet worden. De schuilkelder werd in 1944 gebouwd door mijnwerkers uit Eys. Het gereedschap daarvoor kregen zij van de Staatsmijnen; mijn directeur Frowein woonde in die periode in kasteel Goedenraad in Overeys. De grot wordt voor de gemeente beheerd door de stichting Van Schaik. In Gulpen-Wittem zijn nog twee schuilkelders, in Wahlwiller en Gulpen. Beide zijn volgens wethouder Piet Franssen echter ingestort. FOTOPETERSCHOLLS

Artikel in Dagblad De Limburger 24/07/17

Werkdag Gewandgroeve

Zaterdag 22 april was er weer een succesvolle werkdag bij de Gewandgroeves. Beide groeves zijn gelegen aan de helling achter Sibbe met een mooi uitzicht op oud Valkenburg en omgeving. De groeves zijn vanuit het bos lastig bereikbaar. Om vanuit het bos bij de Gewand groeves te komen moet een helling worden afgedaald, deze was inmiddels redelijk dicht gegroeid en lastig begaanbaar. Hier was enig snoeiwerk op z'n plaats.

Bij de Gewand groeve boven was de ingang lastig bereikbaar door afgevallen en omlaag gerolde mergelblokken en grond. Tevens was er flink wat snoeiwerk nodig rondom en voor de ingang. De ingang is rondom afgezet met prikkeldraad, dit moest weer hersteld en aangespannen worden. Kortom, er was een hoop te doen.

De werkzaamheden bij de Gewand groeve beneden volstonden met wat snoei- en opruimwerk. Daarnaast had onze technische dienst nog wat werk aan het toegangspoortje, dit is goed te zien op de foto.

Na een dag werk is iedereen weer gezond en wel huiswaarts gekeerd. Zonder teken deze keer.

Voor de komende tijd zijn de groevetjes weer goed begaanbaar. Dus om meteen met de deur in huis te vallen, bij deze een oproep voor de heren en dames onderzoekers. Er is nog heel wat te ontdekken daar aan de helling, oude opschriften daterend van omstreeks 1700-1800 tot heden, mogelijk twee periodes ontginning van mergel? Schuilplek in de oorlog? Door wie, wanneer en waarom zijn deze groeves ontstaan? Naast de Gewand boven is nog een klein nog niet ontdekt gangetje, waar leidt dat heen... En zouden de groevetjes niet groter geweest zijn op de helling...? Kortom; er is nog een hoop te ontdekken!

Graag wil ik langs deze weg nogmaals Wim Kneepkens, Rian Pulles, Bregt Groenendijk, Joep Orbons, Bram Borsboom, Stefan Jerzykowski danken voor het werk en natuurlijk Carla en Wil Ramakers voor de voortreffelijke lunch!

Kijk ook even op de site van de VSS hier staat nog meer info, ook over andere groeves. Wil je een groeve bezoeken? Geen probleem, vraag de sleutel.

Marc Dresens, beheerder Gewand- en Heiberggroeve
Foto's: Joep Orbons

Graffiti bij de Apostelgroeve

In het weekend van 15 en 16 oktober jl. belde een attente wandelaar voorzitter Joep Orbons met de mededeling dat een of meer onverlaten bij de Apostelgroeve een redeloze poging hadden gedaan om een zekere mate van onsterfelijkheid te benaderen.

Ze hadden gemeend dit te kunnen bereiken door met spuitbussen hun tags in de vorm van graffiti achter te laten op de zo mooi gerestaureerde mergelwand naast de ingang van de Apostelgroeve. Dat hun uitdraging van de door hun bejubelde levensovertuiging meer weg heeft van een schandvlek dan van kunst zal aan hun eencellig brein even zijn ontglipt.

Er werd zonder dralen door de van Schaikstichting actie ondernomen. E-mails en telefoontjes met en tussen de Technische dienst, de beheerder en het bestuur werden in hoog tempo uitgewisseld met als doel zo adequaat en kortaat mogelijk deze schandvlek te verwijderen. Zelfs de anti-graffiti-dienst van de gemeente Maastricht werd voor knowhow en hulp ingeschakeld. Er gloorde al snel een lichtpuntje. De beheerder van de Apostelgroeve is ook lid van de Hulpdienst Groeven Riemst, een vzw (stichting) die met grote regelmaat hand- en spandiensten verricht voor de gemeente Riemst. Een gemeente die met tachtig groeven op haar grondgebied een van de “rijkste” gemeenten in het Mergelland is.

Steevast op maandag wordt er door hun een of meerdere groeven bezocht om (in)stabiliteit en (on)regelmatigheden vast te stellen en zo nodig te rapporteren. De mannen van dienst die maandag, 17 oktober (Alan Claessens en Berno Huls), waren direct bereid

de mouwen op te stropen en hun werkterrein die dag te verplaatsen naar de Nederlandse Apostelgroeve.

Met plamuurmessen, stalen borstels en ander materiaal werd de graffiti aangepakt. Een klein probleem was de invallende duisternis, maar met koplampjes en zaklantaarns werd de klus in twee uur tijd geklaard. Natuurlijk blijven er bij dit werk sporen op de mergel achter. Door de poreusheid van de mergel was de verf er reeds diep ingetrokken. Men moet als het ware de mergel enigszins beschadigen om de verf te verwijderen. Maar er is goede hoop dat het litteken van de schoonmaak onder invloed van weer en wind na verloop van tijd zal vervagen en uiteindelijk zal verdwijnen.

Beheerder Ton Breuls

Foto's: Alan Claessens en Berno Huls

Fotograferen in het donker

Iedereen die al eens in de grotten heeft gefotografeerd weet dat het resultaat in de grot o.k. tot goed lijkt maar bij thuiskomst het resultaat danig kan tegenvallen.

Voor al bekend bij de ouderen onder ons van vóór het digitale tijdperk toen er nog met foto- of diafilm werd gewerkt en het resultaat soms een week op zich liet wachten. Het voordeel van fotograferen toen was dat als je rolletje door foute belichting nog leeg was of volledig overbelicht, je later gewoon terug ging naar de plaats waar het fout ging en de foto's opnieuw maakte. Tja dat zit er tegenwoordig meestal niet meer in met al die hekwerken en betonproppen, maar de kans op totaal mislukte foto's is natuurlijk ook gedecimeerd door de digitale camera's met al hun ingebouwde technologie. In de groeve zelf kun je nu het resultaat van de foto-actie al gelijk op kwaliteit keuren.

In de loop der jaren zijn er heel wat mensen geweest die de Keel gebruikten als fotostudio om verschillende technieken uit te proberen, er komen gasten al jarenlang soms tweemaal per jaar om nieuwe foto-experimenten uit te voeren in deze heerlijk rustige omgeving waar je dan ook door niemand wordt gestoord. Vaak worden me de resultaten per mail of app doorgezonden en ik maak daar dan een map van met naam van de fotograaf en datum van bezoek.

Zo is er al een aardig archief ontstaan van foto's alleen maar in de Keel gemaakt. Het mooie is dat je door de jaren heen de kwaliteit van de foto's die er gemaakt worden positief ziet evalueren.

Het uitlichten is een techniek op zich. Met flitsers, meerdere acculampen of vergassers en lange sluitertijden tracht men een vergezicht of uitgestrekt landschap waarop elke gang, pilaar en zelfs beitelstoot duidelijk zichtbaar is vast te leggen. Typisch is dat de foto's vaak verschillend beoordeeld worden. De één vindt de foto's te ver uitgelicht en ziet liever het einde van de gang overgaan in een donkere vlek zoals dat in werkelijkheid ook is, of was. Tegenwoordig, met die led verstralers, heb je toch wat meer licht dan met de witte kat lampjes van vroeger. De andere, zelfs de meerderheid, reageert positief op de prachtig uitgelichte foto's van de ondergrondse landschappen omdat ze een beeld tonen dat je zo goed belicht in werkelijkheid nooit te zien krijgt. Meestal heeft de fotograaf het doel de landschappen, opschriften of fauna zo goed mogelijk in beeld te brengen.

In dit artikeltje werpen we een licht op een aantal fotografen en hun technieken. Maar eerst beginnen we met 2 foto's van de auteur, Luck Walschot, gefotografeerd uit de losse hand en met de ingebouwde flitser van de camera.

Aldo Haan is een van de vele fotografen die graag een foto van voor tot achter belicht ziet. Hiervoor fotografeert hij dan ook op statief om gebruik te kunnen maken van lange sluitertijden. Om de gangen te belichten maakt hij gebruik van diverse lichtbronnen die voorhanden zijn, al dan niet met bijhorende assistent die zich binnen de beperkte sluitertijd van de camera van locatie tot locatie moet verplaatsen. De verschillende lichtkleuren van de gebruikte petroleumlampen, zaklampen en externe flitsers leveren een mooi en verrassend effect op, waarmee Aldo zeer creatief weet om te springen. De plaatsing van de lichtbronnen is dan ook enorm bepalend voor de sfeer van de foto. Wissel er twee om en je krijgt een compleet andere foto.

John Henssen had meestal niet zoveel verschillende lichtbronnen ter beschikking en kwam met een andere oplossing om de gangen van voor tot achter te kunnen uitlichten. Gebruik makend van een statief en lange sluitertijden maakt hij meerdere foto's van hetzelfde landschap, waarbij hij de lichtbron telkens op een andere positie plaatst. Achteraf worden deze foto's op de computer samengevoegd tot een geheel.

Bert Beckers bedacht dan weer zijn eigen techniek. Door met een afstandsbediening en in “bulb mode” te fotograferen kan hij minutenlange sluitertijden gebruiken. Zo kan hij rustig de tijd nemen om alles mooi te belichten. Terwijl hij zich van zijgang tot zijgang verplaatst dekt een assistent de lens van de camera af om ongewenste lichtsporen te vermijden.

Als lichtbron gebruikt hij het liefst een externe flitser omwille van de neutrale licht-temperatuur. Wanneer het snel moet gaan wordt er ook wel eens een Fenix zaklamp gebruikt.

Een andere belichtingsmethode die Bert vaak gebruikt zijn de “tegenlichtopnames”. Hij liet zich hiervoor inspireren bij Franse berglopers en Speleologen die deze techniek ook gebruiken in ruimtes waar er geen of weinig zijgangen zijn.

Wie wel eens door de berg loopt zonder zelf een lamp te gebruiken heeft het volgende vast wel eens gemerkt. Wanneer het licht van anderen in jouw richting schijnt komen er prachtige texturen tevoorschijn. Als er nu een object tussen jou en die lichtbron staat wordt je niet helemaal verblind door het licht en komen de structuren op de wanden pas helemaal tot leven. Dit soort tegenlichtopnames trachten dezelfde beleving op te wekken. De plaatsing van de persoon en lichtbron is hierbij echter wel cruciaal. Staat de persoon die poseert te dicht bij de camera dan worden het “stoere selfies”. Maar wanneer deze persoon in de anonimiteit verdwijnt, ontstaat er een interessant referentiepunt waardoor de kijker een beter beeld krijgt van de ganghoogte, die vaak moeilijk in te schatten valt. Zeker voor mensen die volledig onbekend zijn met dit soort ondergrondse landschappen.

Ter vergelijking, links een foto van een gang uitgelicht met de eerste belichtingsmethode. Rechts dezelfde gang, vanuit een andere positie en uitgelicht met de tegenlichtmethode.

Tycha Buekers is misschien wel de jongste alsook de enige vrouw in dit rijtje, maar ze moet zeker niet onderdoen voor haar oudere mannelijke collega's. Zij begon reeds op jonge leeftijd samen met haar vader ondergronds te fotograferen. Na een korte periode van afwezigheid is ze gelukkig weer helemaal gegrepen door het mergelvirus en weer volop aan het fotograferen geslagen.

Tycha gebruikt zo een beetje dezelfde belichtingsmethodes als Bert, wat op zich niet vreemd is omdat ze wel vaker samen fotograferen en elkaar dan assisteren met raad en daad. Net zoals alle andere fotografen vormen haar bijdragen ook een zéér waardevulle aanvulling aan de steeds groeiende collectie landschapsfoto's uit groeve “De Keel”.

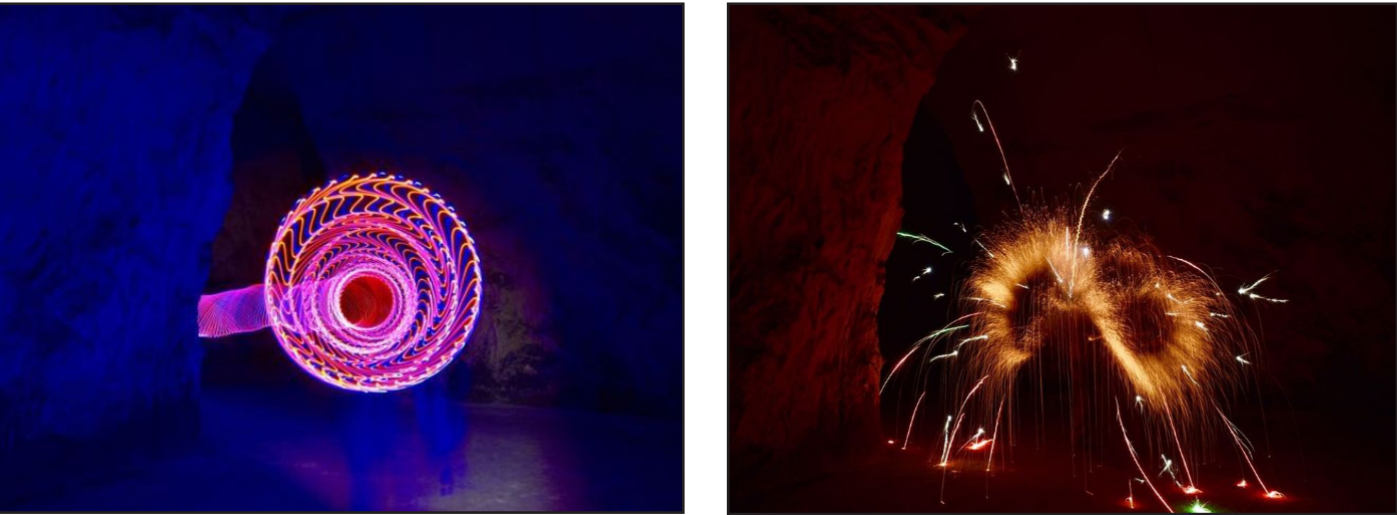

Camille Neuhof is een van die fotografen waarbij je een duidelijke vooruitgang ziet qua fotokwaliteit door de jaren heen. Hij maakt ook gebruik van zeer lange sluitertijdopnames, maar dan zonder assistent. Met een minimum aan licht verplaatst hij zich van zijgang naar zijgang om ieder hoekje te belichten. Het is een ware kunst om jezelf door het donker te navigeren zonder ongewenste lichtsporen in de foto achter te laten, zeker wanneer je door beeld moet lopen.

Als lichtbron gebruikt Camille zijn Fenix TK35 zaklamp, al dan niet met een aangepaste diffusor om mooier licht te verkrijgen.

Een toenemende trend is het zogenaamde “lightpainting” cameraleens open, zwaaien met een zaklamp en lens dicht, dat is de meest simpele uitleg voor deze tak van fotografie. Wat betreft de lichtkunstenaars komt er wel heel veel meer bij kijken, draaiende wielen met leds in alle kleuren, lazerpennen, brandende staalwolpads, kleurrijk kinderspeelgoed, enz. de fantasie kent geen einde om dit soort beelden samen te stellen. Kijk en verbaast u over de resultaten die deze goochelaars met camera op de gevoelige plaat vastleggen. De hier afgedrukte foto's zijn van de Duitse amateur fotograaf **Reiner Pupplies** gemaakt in de donkere mergelgangen van de Keel.

Het zijn dus niet alleen de ster fotografen die mooie beelden maken, met wat fantasie en geduld lukt het de hobbyisten ook en zal het uiteindelijke resultaat voldoening geven. Het is vanzelfsprekend dat deze tak van fotografie (in de Keel in elk geval) alleen buiten de overwinteringsperiode van de vleermuizen kan plaatsvinden.

Luck Walschot

Gidsen gezocht voor de vuursteenmijn

In 2017 zijn weer vele excursies geweest naar de vuursteenmijn. In juli en augustus zelfs iedere woensdagavond.

Er is zoveel belangstelling dat we nieuwe gidsen zoeken. Vandaar ook deze oproep: Wie wil gids worden bij de vuursteenmijn? Je krijgt dan 4 a 6 keer per jaar tussen 1 april en 1 oktober een groep die je gaat begeleiden bij hun bezoek aan de mijn.

Heb jij belangstelling voor landschap, archeologie, geologie, natuur, geschiedenis van Limburg? Sluit je dan aan bij onze gidsengroep. Inbreng van eigen kennis wordt zeer gewaardeerd.

Wij regelen een cursus in februari en maart zodat de nieuwe gidsen vanaf april met de bestaande gidsen eerst mee kunnen lopen en daarna zelfstandig excursies kunnen opnemen.

Aanmelden kan tot eind januari op het emailadres: vuursteenmijn@vanschaikstichting.nl

Medewerkers van de stichting

Bestuur:

- Voorzitter: Joep Orbons
- Secretaris: Vacant
- Penningmeester: Bram Borsboom

Groevenbeheerders

- Apostelgroeve: Ton Breuls
- Fallenberggroeve: Rob Swaans
- Gewandgroeve en Heiberggroeve: Marc Dresens
- Keldertjes Slavante: Wil Ramaekers
- De Keel: Luck Walschot
- Roothergroeve: John Hageman
- Scharnderberg: John Knubben en Rob Knubben
- Schuilkelder Eys: Wim Kneepkens
- Scheulderberggroeve: Jean-Paul van der Pas
- Theunisgroeve: Ed en Thuur Thijssens
- Vuursteenmijn: Martha vd Ven, ondersteund door Jan vd Ven

Medewerkers:

- Wil en Carla Ramaekers

Technische commissie:

- Coördinator: Stefan Jerzykowski
- Jo Pantekoek
- Patrick Förster
- Aangevuld met een groep enthousiaste technici

Redactie Steunpilaar:

- Redactie: Luck Walschot
- Layout: Bert Beckers

STICHTING Ir. D.C. van Schaik

Limburgs Museum

WAT JE ZIET, BEN JE ZELF

Professionals in Archeologische Prospectie

www.archeopro.nl

Colofon

- Druk: Stegra Print Maastricht
- Redactieadres: Stichting Ir. D.C. van Schaik Postbus 2235 6201 HA Maastricht
- Bankrekening: SNS Bank Maastricht 92.98.12.034
- ANBI nummer is: 806448076
- Email: info@vanschaikstichting.nl
- Website: www.vanschaikstichting.nl
- Kamer van koophandel voor Zuid Limburg: 14056739

De Steunpilaar van de Van Schaikstichting verschijnt twee maal per jaar, in het voorjaar en het najaar. Oude exemplaren van de Steunpilaar kunnen bij de stichting nabesteld worden, zolang de voorraad strekt. Zie de website voor details. De Van Schaikstichting is een onderdeel van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg en werkt nauw samen met de Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven.